

[Erlendsson.]

gennemgang, og det er så meget mere beklageligt, som man jo forventer, at i hvert fald, så vidt jeg kan se, sygesikringslovens ændring vedtages så hurtigt, at den får gyldighed allerede fra 1. april i år. Den første udvalgs gennemgang skal allerede foregå i morgen, hvor der også er mange andre forslag på, bl. a. om narkoemner, som også er vigtige spørgsmål, hvor Danmark på det område nyder en speciel, ikke smigrende, position som transitstation, måske på grund af det store hjemmemarked og den vaklende holdning, som myndighederne og ikke mindst folkettinget indtager til dette store problem.

Situationen herinde er den, at vi er udsat for et hektisk og sagligt ikke fuldt forsvarligt arbejdspress, der undertiden gør tinget mere til gidsel end til en garant for folkestyret.

Med de her fremsatte lovforslag bygges endnu en administrationspyramide til glæde for administrationens teoretikere, alt sammen for at klare den enkle opgave at sørge for næsten, når han er kommet i nød, at sørge for ham, som et moderne velfærdssamfund kan gøre det og har råd til at gøre det og dermed også pligt til at hjælpe, hvor der er behov for hjælp, ja helst på forhånd forhindre, at nøden opstår eller i hvert fald når urimelige former. Oprindelig var det enkelt, der var ingen mellemmand mellem giver og modtager. Nu er der med disse og andre love opbygget et vældigt administrativt apparat, naturligvis i den bedste mening og for at retfærdighed kan ydes alle.

Intensionerne i denne lovgivning gik egentlig ud på to ting, for det første at placere hjælpeorganet nærmest muligt den trængende, for det andet at skabe ensartede hjælpeorganer og hjælpeinstitutioner overalt i landet. Det har igen medført, at den reelle bestemmelsesmyndigheds tyngde er lagt på den centrale styrelse, som al planlægning til syvende og sidst skal udgå fra. Institutionsbyggeri og udbygning af planerne på det sociale område siges ganske vist nu her i lovgivningen at skulle fremgå af initiativer på det primærkommunale plan, men her skal man rette sig efter 5 års planer, der er opstillet af amtsrådene, og amtsrådene skal modtage vejledende retningslinjer, der forudgående er udstukket af staten, socialmini-

steriet eller rettere mange gange i socialsikringsstyrelsen. På samme måde er den, der skal yde hjælpen, i nogle tilfælde de sociale udvalg, i andre de amtslige invalide- og pensionsnævne.

Klager skal også udskilles i for administrationen mere eller mindre vigtige klager. Det er dog ikke sikkert, at de klagende vil være enige i en skelnen, der skal foretages på en sådan måde eller af disse mennesker. Opdelingens urimelighed kommer da også ufrivilligt frem flere steder, dels i ministerens fremsættelsestale, dels i bemærkningerne til de af lovforslagene, hvor det hedder, at hvor der er tale om skønsmæssige afgørelser, hvor skønnet især forudsætter et kendskab til klagerens personlige forhold og omgivelser, er den lavere instans den bedste. Det hedder således forklarende om amtsankenævnene, at de gennem deres sammensætning og arbejdsform må anses for bedre egnede end den nuværende ankeinstans til at træffe skønsmæssige afgørelser.

Men hvor vil et kendskab til klagerens personlige forhold og omgivelser ikke være til overordentlig stor nytte, når der skal hjælpes? Hvorfor forbeholde et sådant kendskab til afgørelser af én bestemt karakter? I bemærkningerne til lovforslag nr. 104 siges det oven i købet udtrykkeligt til bestemmelserne i § 18 b, at amtsankenævnet kan træffe en hvilken som helst afgørelse, der inden for lovgivningens rammer må betragtes som den rigtige i den konkrete situation uden hensyn til, om klageren selv måtte ønske en anden afgørelse.

Man understreger endvidere nævnets uafhængighed gennem en bestemmelse om, at ankenævnet i sin virksomhed er uafhængig af instruktioner vedrørende den enkelte sags behandling og afgørelse. Her er man efter min mening inde på noget principielt rigtigt, en tankegang, som fremskridtspartiet ubetinget kan støtte. Naturligvis skal der i enhver situation — og det drejer sig jo, hver gang der efter disse love skal ydes bistand eller hjælp, om et menneske i en konkret situation — træffes den rigtige afgørelse både over for den enkelte og over for samfundet, som enhver afgørelse jo i større eller mindre grad vil virke tilbage på. Her kan vi næppe principielt være uenige om, at hjælpen skal ydes, så modtageren ikke ydmyges eller føler sig deklareret ved hjælpens mod-